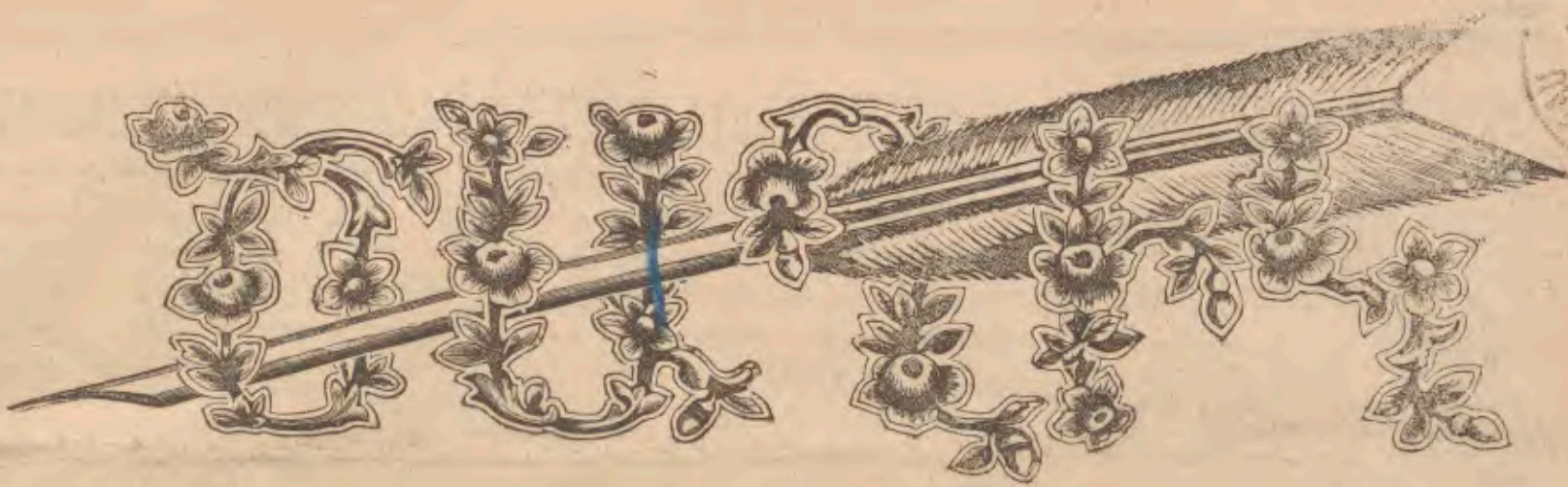

ԾԱՆԻԿ ԵԱՐԱՐՔ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ԿՐ ԲՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՓԱՐՔԻ ԵՆ ԵԱՐԱՐ ՕՇԵՐՆԻ: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 դրոս արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Կաւառաց համար 115 դրոս: Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դրշ:

ՈՐ ԵՆ Է ՏԱՄԱԿ ԿԱՄ ԳՐՈՒՅԻՆ ԱԼԵՖ Է ՈՒՂԵՆ
ԱՌ ԱՐՏՈՆԱՏԷՐ ԵՆ ՏՆՈՐԷՆ ԱՆՏՈՆ ՍԱՐԱԵԱՆ,
ԷՍԿԻ ԶԱՎՐԻՅԻ ՃԱՌՈՒՆԻ ՆՂԱՆ ԷՖ. ՊԵՐԱԿԵԱՆԻ ՏՊԱՐԱՆՆԻ:
ԽՄԲԱԳՐՈՒՅԵԱՆ յԱՆՃՆՈՒՄ ԳՐՈՒՅԻՆԻՖ ԵՆ ՆԵՆ ՏՐՈՒՐ:

ԹԻԻ 207 Գ. ՏԱՐԻ

1889

ԱՊՐԻԼ 19 ԶՈՐԵՓԵՍԱԹԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Նոր Օհան օղլու. — Գիտական. — Թշուառն խորհրդէք. — Զատական օրացելութիւնք. — Պալլաւ բանալորը. — Հատընիք հաւաքածոյ. — Չէշմէ մէյտանը ճինայէթի:

ՆՈՐ ՕՀԱՆ ՕՂՈՒ

Ընթերցող, կը յիշես և կամ լսած ես անշուշտ այն նշանաւոր Օհան օղլուն, որ շատակերութեան մասին մեծ համբաւ ստացած էր երբեմն, և որոյ նկատմամբ այլ և այլ վարմանալի պատմութիւններ կը պատմուէր. և եթէ քիչ մ'ալ տարիքոտ ես, կը յիշես նաեւ այս Օհան օղլուն, Բերա, հրկիզեալ Նաուսի թատրոնին մէջ, ի տես հազարաւոր ժողովրդեան տուած շատակերութեան ներկայացումը՝ որ բոլոր ներկայից զարմանք պատճառեց:

Բայց և այնպէս, հիմայ մեր նկարագրելիքը այս Օհան օղլուն չէ, որովհետեւ խեղճը շատոնց է որ անդիտի աշխարհք ճամբորդած ու հանգիստը գտած է. մեր Օհան օղլուն եկէ՛ եկէ՛ և նոր համբաւ վաստակելու վրայ է. հին Օհան օղլուն պէս ծերուկ խաւիճի մ'ալ չէ. այլ թէմիզ բաք, կրթեալ և բարեկեցիկ երիտասարդ մ'է:

Կրթեալ ըսինք, բայց եւլ ըրինք, որովհետեւ հիմայ պիտի կարծես թէ փափկակերութիւնը շատակերութեան հետ կը շփոթենք. իրաւ է թէ քաղաքակրթութեան շրջանակին մէջ շատակերութիւնը նազիքլէթմիշ ընելով փափկակերութիւն անունը կուտան, բայց մեր Նոր Օհան օղլուն այդ տեսակէն չէ, այլ բառին բուն նշանակութեամբը Օհան օղլու մ'է. եթէ մեզ չես հաւատար լօգանթաճի Արթին աղային հարցուր:

Ինչպէս ըսինք, այս Նոր Օհան օղլուն դեռ նոր համբաւ ստանալու բաղդը վայելելուն, Ղալաթիոյ կողմը միայն քիչ մը բուռիլ սկսած, և առաջին փորձը տուած է:

Անցեալ շաբթու, Արթին աղայի ճաշարանին մէջ մեր Նոր Օհան օղլուն վրայ խօսուած միջոցին, ինքն ալ ճաշարանէն ներս կը մտնէ և կերակուր կուզէ. սեղանակիցք, ասկէ անկէ խօսելէն վերջ խօսքը շատակերութեան վրայ բերելով:

— Խիսիւ, ալֆէ էտէրսինիզ ամա, պիր օթուրուշտա նէ՛ գատար եէմէք եէէպիլիւսինիզ:

— Իշի պիլիր:

— Հիշ իշի պիլիր օլուր մու, պէն չիմի նէ գատար աճ օլսամ, բէք է:

յի պիլիրիմ քի ալթմըշ եէթմիշ տըրամտան զիեատէ էքմէք եէէմէմ, պուհալտէ պիրի գալգըպ տա պանա պիր օգգա էթմէք եէէպիլիւրմիսինիզ տէյի սօրտուղունտա. իշի պիլիր տիեէպիլիւրմիլիմ, թապի եօգ տէրիմ:

— Իշի պիլիր տէտիմ ա:

— Էյ բէք էյի, շու թապագտաքի տանա պըրծօլալարընը թէրմիլ եէէպիլիւրմիսին:

— Իշի պիլիր:

— Կէնէ՞ մի իշի պիլիր. եա հէ տէմէլի, եա եօգ:

— Գուզում, նէ լազըմ ուզուն լազըրտը, քարասընը վէրէն օլուրսա, պէնտէ պիր բրօվա էթմէքի սէօգ վէրիլիմ:

— Բէք էյի. . . ուսթա, շու պըրծօլալարը սայսանա, քաշ թանէ տիր:

— Օն թանէ:

— Օն թանէ իմիշ, եէէպիլիւրմիսին.

— Բարասընը վէրմէյի սէօգ վէրիլիսին, ամա, եարըմ օգկա էքմէք տէ հադգը:

— Վէրիլիմ:

— Պէնտէ եէրիմ ամա, պիր շաբթիլէ:

— Նէ՛ շաբթ:

— Շէօյլէ քի, պու պըրծօլալարտան պաշգա, պիրապտաթաթլը մաթ:

Լը շէյլէր եւմէլիւմ քի սինտիրէյիմ:

—Էյի աժա գուզում, զաթէն սէն շիմտի գարնընը տօեուրտուն, պու օն թանէ տանա պըրծօլասընը եարըմ օգկա եքմէքլէ եէէպիլտիքտէն սօնրա, տէֆա պաշղա շէյ եէէպիլի՛րմիսին եա:

—Իշի պիլիր:

—Բէք էյի, հայտէ ուստա, շու պըրծօլալարը բիշեր, եարըմ օգկատա եքմէք կէթիր:

Խոհարարը քիւլպաստիները հետգհետէ եփուած կը բերէ մեր Օհան օղլուին, որոնք առանց շունչ առնելու և առանց շունչ առնել տալու կը յըղէ ստամոքս:

—Իշթէ պու օնունճու վէ սօն բարչա . . . հա պապամ հա, պիր աւըմ լըգ եօլուն գալտը:

—Սէն մէրազ էթմէ, օտա կիտէր եէրինի պուլուր . . . սէն օն բարա լըգ էքմէք տահա կէթիր տէ, շու գէյթին եաղը կնկինարտան պիր թապազ հազըրլա:

—Պուեուր . . . լաֆա թուլթա երն քի շաշըրմասըն:

—Նէսինի՛ շաշըրմազ, պազսանա կնկինարտա պիրթա:

—Ուսթա, օնտան պանա պիր թապազտա բիլալ եաբսանա:

—Եահճ՛, նէ՛ եաբըեօրըն, սէն թաթըլ մաթըլ տէտին աժա, տահա եէմէքլէրին իշինի տօլաշըեօրըն:

—Թաթըլեա տահա վազըլթ վար, հէլէ էվվէլ գարնըմըզ պիր տօեուրալըմ տա, սօլրա թաթըլեա պաշլա լըզ . . . պազսանա ուսթա, շու նէ՛ պալըղը արը:

—Պարպունեա թալասը:

—Օն բարալըգ էքմէքլէ, պիր թապազտա օ պալըգտան կէթիր:

—Էյ պահա էտէրիմ քի, կալըզ պունու եէէմէէէէէէ:

—Իշի պիլիր:

—Նէ՛ եաբըեօրսուն պիրատէր, պու քէնտի իշի պիլիրի իլէ եափաշ եա վաշ սէնիտէ եէմէէէ չըգըշաճազ, սէն շու եէտիքլէրինին հիսապընը կէօրիւպ տէ ալըպ եիւրիւեիւ վէրսէն ֆէնա էթմէսին:

—Նէ՛ տէմէք, գալլիմիզ պէօյլէ՛ մի. տահա պէն թաթըլտա եէէէէյիմ. ուստա օնտան պանա պիր բօրսիօն էքմէք գաթայիֆի իլէ պիրտէ գօմբօս թօ վէր:

—Ախպար սանա պիր շէյ տէէի՛մ մի, աֆէրին, սէն պու կիտիշլէ եա վաշ եափաշ Օհան օղլունուտա պասաւըրաճազըն . . . պու թաթըլարըտա եէ, աֆիեէթ օլսուն աժա, պունտան սօնրա պիր շէյ եէրսէն թանըմամ . . . ուսթա, պու հիսապը իւզէրիմէ եազ, ատիէօ . . . պէօյլէտէ գազըղա հիշ կէլտիեիմ եօգ աք . . . :

Իրօք տեղի ունեցած այս ներկայացումը, Ղալաթիոյ կողմը ամենուն բերանն է. չք հաւատացողը, 3-է մէծիտիյէն աչքէ հանելուն պէս, ինքն ալ կրնայ ականատես ըլլալ:

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն

Ողջոյն, ո՛ր դարուն.— Կենդանիք ես կըրնան ելեքտրակոնալ — Գիտական մենամարտ մը Պարոն Տամալա:

«Ողջոյն, ո՛ր դարուն, տարւոյն երիտասարդութիւնն»: Երբ այսպէս կ'երգեն բանաստեղծք, դեղագործք կըրնան իշել թէ՛ ժամանակն է Սէթիճի աղով, Մանեէզիով, Հիւնեատի Եանօսով և Սիւլֆաթ տը Սուտով լեցնելու իրենց սրուակներն:

Գարնան և աշնան եղանակաց մէջ մաքրողական դեղեր առնուլն կարի և անհամեմատ օգտակար է. զօրութիւն և կենդանութիւն կուտան աղեաց, մարսողութիւնը կը դիւրանան և ամէն անհանգստութիւններ կը դադրին: Անմահն Հիքօդրատ, բժշկութեան հայրըն, իրաւամբ ըսած է. «Գարնան մէջ պէտք է մաքրողական դեղեր առնուլ եթէ հարկ է»:

Կուզեմ ընթերցողացս իմացնել այն հետաքրքրական փորձերն որք կատարուած են անասնոց վրայ եյեքսօրագէտներու ձեռք: Ամենէն առաջ կապիկներն ներկայացած են և ելեքտրականութիւնն նոցա վրայ անախորժ ազդեցութիւն մ'ի գործ դրած է: Երկրորդն՝ կէտազդի մ'է որ կատարուի ելեքտրականութեամբ, հանգիստականաց վրայ յարձակելու փորձեր ըրած է. Երրորդն՝ դետաճի մ'է որ նոյն տպաւորութեան ներքեւ մնացած է: Սոցա յաջորդած են շուներ որք կատաղութեան երեւոյթներ ունեցած

են: Միայն փիղերն հաճոյք մ'ըգացած են իրենց ելեքտրականացման ժամանակն. որքան հոսանքն սաստիկ եղած լինէր, այնքան բնական զուարթութիւն մը կը յայտնէին: Անախորժ տպաւորութեան մը ներքեւ մնացած են բոլոր գաղաններն, մասնաւորաբար գայլն որ չէ գադրած մանչիւններ արձակելէ:

Ինչ կ'ըսէք դիտական մենամարտին վրայ: Ամերիկայի մէջ մ'այն տեղի կրնան ունենալ նմանօրինակ դէպքեր:

Երկու Ամերիկացի գիտուններ իրարու հետ վէճի մէջ են ելեքտրական խնդրոյ մը վրայ: Տեսէք թէ ինչպէս առաջինն երկրորդին դէմ սա կարծիքըն կ'ուզէ պաշտպանել թէ՛ մշտապես հոսանքներն առուել հզօր են քան փոփոխական հոսանքներն. Համաձայնութիւն չը կարենալով գոյացնել, որոշած են որ, առաջին մշտապես հոսանքի մէջ պիտի դուրսի, իսկ երկրորդըն՝ փոփոխական: Անտարակոյս մէկ կողման զօրութիւնն աւելի պիտի լինի և պիտի նեղէ իրմէ չըջապատուող անձն:

Այդ նորահնար մենամարտին արդեանը կ'սպասեմ:

Պ. Տամալա, ամուսին Տիեզերահաչակ դերասանուհի Սառա Պէռնաւրի, զոր այս ձմեռ բազմ ունեցանք ծափահարելու Դաբլինոյ պէտքի խաղին մէջ. Մօրֆինի զահրէն մին եղած է: Օրը երկու կուսմ առած է այդ ազգեցիկ թոյնէն և բժիշկք անոր փրկութեան վրայ յոյս չունին բնաւ: Այսպիսի մօլութիւն մը կարելի՞ էր յուսալ Պարոն Տամալաէ որ Ֆիլիբի դերին մէջ, հիացուց գմեղ և մեր աչերէն արտօսը իսկ խլեց . . . Շատ անգամ երեւոյթք խաբէական են:

Մ. Գ. ՄՕՁԵԱՆ

ՔԻՒՉԻՔԵԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

Բ. և Հ. Բիւշիւքեան եղբայրք Դեղարանը պատիւ ունի ծանուցանել իր բազմաթիւ յաճախորդաց և արգոյ հասարակութեան թէ առժամայ դեղարան մը հաստատած է ի Պահչէ Գաբու, թիւ 56. հրկիղեալ նախկին խանութին գիմացը:

ԹՇՈՒԱՌՆ ԽՈՐՀԵՑԷՔ

(Նախորդ Բիւէն)

Միայն բոց մըն է որ կը լափէ մեր սիրտը. հետաքրքրութիւնն է, որ կը դրդէ զմեզ խառնել այն աճիւնն, որուն տակ կը հանգչին այդ ալեւորիկ ծերունւոյն կենաց կայծերը: Վայրկեան մը յետոյ հարցում մըն ալ կուզէինք իրեն, այս անգամ աւելի բարձր ձայնիւ. վերջապէս ծերունին կը խօսէ, ձեռները ճակտին վրայ կը դնէ, անցաւոր յիշատակ մը կ'որոնէ. ապա կեօնէ կը նստի, կը բանայ իր դողդոջ շրթներն, և, աչերը խոնարհած, սա բառերը կ'արտասանէ հատկապէս ձայնիւ:

— Զաւկներս, մուրացկան մըն եմ ես, թշուառ ծերունի մը, ինչպէս որ կը տեսնուի դէմքէս ու հագուստներէս. վաթսուոն տարեկան եմ, բայց այս վաթսուոն տարիներուն մէջ բնաւ չի մատնուեցայ այնքան տառապանաց ու աղէտներու, որքան այս վերջին երեք տարիները. կենսագրութիւնս երկայն է և աղէտորով, բայց մէկ քանի բառերով նկարագրեմ ձեզ, քանի որ հետաքրքիր էք հասկընալու. չորս հատ հասուկ զաւակներ ունիմ, չորսն ալ բարեկեցիկ, չորսն ալ ընտանիքի, զաւակի տէր մարդիկ. ես ատենօք դերձակ էի և այս արհեստով օրապահիկս հայթայթելէ զատ, խնայողութիւններ ալ ըրած և բաւական գըրամ մէկդի դրած էի. այս ստուկներով դրամագլուխ դրի անոնց, բազմեցին շինեցի, ապագային պատրաստեցի, մէկ բառով մարդ ըրի. բայց անոնք, իբր հատուցումն այնքան խնամոց ու զօնորութեանց, զորս չեմ խնայած իրենց տղայ հասակէն ի վեր, ասանկ երեսի վրայ, անոք անպատասխար թողուցին զիս, այս ալեւոր տարիքիս մէջ, փոխանակ մտածելու թէ հիմակ առաւել քան երբէք կարօտ եմ իրենց ձեռնտուութեան. առջի բերան, այսինքն երբոր չորս զաւակս ալ տեղաւորեցի, կնոյս հետ միատեղ ապրիլ սկսայ, դարձեալ իմ ճակտիս քրտինքով ճարելով օրապահիկս ու պիտոյքս: Բայց երբ կ'ընես և հողը դրինք, ա՛լ անկարող, իսպառ անկարող էի աշխատելու. ուստի աղաչեցի զաւակներուս, որ երեսի վրայ չի

ձգեն զիս. . . աղաչանքս ընդունեցին, ճիշդ այնպէս ինչպէս հարուստ մը աղքատն կամ պարտապահանջ մը իր պարտապանը. . . : Բայց ամսո՞ս, երեք ամիս յետոյ կը վաճառուէի միոյն տունէն վատ ստրուկի մը ճիշդ նման. ինչո՞ւ. — վասն զի օր մը ջուր քաշելու պէտք կար և ես մերժած էի տկարութեանս պատճառաւ. այսպէս պատահեցաւ նաեւ միւս երկու զաւակներուս մօտ, որոց տունէն եւս վաճառուեցայ, ինչպէս հարուստք կը ճամբեն պարտապանց ծառայ մը: Կարգը մեծին եկած էր. փորձ մըն ալ փորձեցի, իրեն դիմեցի, որ բաւական երկար ատեն պարտեց զիս իր տանը մէջ, ուր վարձեալ սպասաւորի մը նըման կ'աշխատէի առտնին գործերով. բայց նորէն կարեւորութիւն չունեցայ. մեծէն մինչեւ փոքրն ամենքն ալ կը նախատէին, կը յանդիմանէին, կը հախճոյէին և մինչեւ իսկ բռնցի հարուածներ կուտային ինձ, իբրեւ նշան երախտագիտութեան ու ծնողիրական բռնուն զգացմանց. . . : Ա՛լ չի կրցի տոկալ այս սեւ կեանքին դառն հալածանքներուն: Վերջին դիմում մ'ըրի զաւակներուս մօտ և աղաչեցի որ չորսերնին ամիսը տասնական զրուշ վճարելով՝ զիս հիւանդանոց դնեն, վասն զի օր քան զօր տկարութիւնս կը կրկնապատկէր. ջանքս ի դերեւ է ելաւ. . . : Երկու ամիս յետոյ ալ պառկած էի սոսկալի հիւանդութենէ մը, որ անթափանցելի մնաց ամենէն հռչակաւոր բժիշկներու ճարտարութեանց առջեւ իսկ. գամուած կաշկանդուած անկողնոյս մէջտեղ. ոք ոչ կուգար քովս, ոչ տղաս, ոչ հարսս և ոչ ալ թառնիկներս. միայն Աղքատախնամ ընկերութեան ջանիւք, երկու օրը մէկ անգամ բժիշկը յայցելութիւն կուգար և դեղերն ու ուտեստը ձրի կը ղըրկուէին: Օր մը, երբ բաւական ապաքինած էի հիւանդութենէս, այնպէս որ կրնայի ալ եւս տան պարտեցին մէջ պտոյտ մը կատարել, հարսս, վատ դուժկան մը թարգման եղաւ զաւակիս խորհրդոց ու մտադրութեանց և եկաւ ըսաւ թէ աղագ ա՛լ քեզ չուզեր կոր, գլխուդ ճարը տես: Ա՛հ, կրնաք երեւակայել նոյն վայրկենին զգացած ցաւս ու մորմոքս. դեռ նոր ապաքինած, վաճառուիլ տունէն, մահաւորի

հիւանդութենէ մը դեռ նոր ճողովաւորած, երեսի վրայ թողուիլ, ինչ ընէի Աստուած իմ. ինչ ճամբայ բռնէի, որո՞ւ դիմէի. . . ա՛լ ամեն բան կը վերջանար, ա՛լ ամեն յոյս կը մարէր կը կորնչէր առ յաւէտ. ուստի, տրեւար ու դողդոջուն, ողբով ու արցունքով առի ծրարս ու այս ցուրտ տեղը պատսպարան բնարեցի. ինչ ընեմ, ցերեկները կը մուրամ և գիշերները հոս կը սաւիտ ցրտահար և չի՛լայ մէկն որ փրկէ զիս այս անտանելի կացութենէն: Ա՛խ, զաւկներս, ամեն մարդ զաւակ կը հասցնէ ծերութեան նեղուկ ըլլալու համար, ես զաւկներ պատրաստեցի թշուառ ըլլալու համար. հոգ չէ, տիեզերաց Արարիչն, որ կեանք տուաւ աննիւթ էակին, կը տեսնէ անոնք և ո՞վ գիտէ ինչ է իր երկնային նախասահմանութիւնը. . . :

Հոս լռեց, և աչերը խփելով քալին կը թընեցաւ: Թշուառ ծերունի, որ շատ մը ընդմիջումներով պատմած էր իր թշուառութիւնները, յոգնած ու պարտաւոր կ'երեւէր:

(Շարունակելի)

ԴԵՐՈՒՄ Կ. ՍԽԻՐԷՇԵԱՆ

ԶԱՏԿԱԿԱՆ

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Նախորդ Բիւէն

Զա՛յի չա՛յի:

— Իրիստոս յարեաւ ի մեռելոց:

— Օրհնեալ է յարութիւնն իրիստոսի:

— . . . ասնկ հրամայեցէք, հանգիստ նստեցէք:

— Ծնորհակալ ենք, հոս աւելի հանգիստ ենք. ինչ 'կընէք, ինչ չէք ընել նայինք:

— Ինչ ընենք աղւոր աղւոր Զատիկ մը կընենք կոր. չիտակը ասանկ օր ըլլար նէ, հիշ իբի պիւ չէիք ընել հէմէն տեղ մը կերթայի:

— Էհ, կէնէ կրնաս երթալ, քեզի ո՞վ պան կըսէ:

— Աղէկ ամա, չըլլար. ասանկ օր է, կնիկները դուրս չեն ելար, ամօթ չէ, էկող կացող կըլլայ:

— Ինչ պօշ լախըրտը, հիմայ Պէյ օղլու կնա սոխախները լեցուն կնիկ է.

ո՞վ աւերպումիշ կընէ :

— Ճանըմ անոնք պաշխա մենք պաշխա . . . հրամմեցէք :

— Կէ՞նէ անուշ պիտի ուտենք . ճանըմ պօշ զահմէթներ չէ՞ :

— Ատ ինչ է , գօնեագէն չը հըրամմես :

— Ծնորհակալ եմ , միտէս աւերուած է :

— Աղէկ ա՛ , գօնեագէն աղւոր միտէ կը շինէ :

— Չէ՛ , չէ՛ , անուշը բաւական է :

— Տէ ինտի , չօծուիս մըլլար Աստուած սիրես , քառասուն տարին հեղ մը տուններնիս եկար , ան ալ զահէր գօնեագէն մը օլտուն չը պիտի խմես :

— Արգատաշ , իչմէմէք օլմազ , աւերպ տըր . . . է ճանըմ , շատ տարիներու . . . :

— Հանգերձ բարեկամով , բարով ուրախութիւնով . . . անուշ հրամմեցիք :

— Ծնորհակալ եմք :

— Ի՞նչ բրաւ , քուրիկդ ֆիստանը կարել տուա՛ն :

— Անանկ պաներէ խապար չեմ աւա , ալլահալէմ քի Չատկէն ետքը կարել պիտի տայ :

— Հա եա , Չատկէն ետքը մայիսի մօտան կուգայ , անոր կէօրէ կտրել կուտայ , խելացութիւն է ըրեր :

— Պէ ճանըմ , սա ձեր մօտային ալ սօնու չի՛ դար :

— Մեղա՛յ , ի՞նչ ըսել է , զահէր դուք մօտա չունիք , հիմայ էրիկ մարդոց մօտան կընիկներունը պատըրմիշ ըրաւ :

— Ատամ , մեր մօտա՛ն ինչ է քի , ես իս քանի կիտում նէ աս պիչիմը բանթալօն ելէկէն անգին բան տեսած չունիմ :

— Տէ տէ , ատանկ մի սըրբանաք , մէկ շապիկի մը ետխա է նէ քսան թուրլի տառցուցիք , աս մօտա է ըսիք , տիւպ տիւզ թաամայի պէս ճիտներնիդ անցուցիք , արա մըն ալ ծաւերը էշու ականջներու պէս տնկըցուցիք , հասըը ո՞ր մէկն ըսեմ . . . :

— Աղէկ օր մէկ ատ տեսեր էս :

— Նա՛սը մէկ աս , եա լաթերնիդ , բանթօլօննիդ արա մը շալլարի պէս լանցուցիք , սօնրա ալ նեղցուցիք , կարճըցուցիք , երկնցուցիք . . . ելէկնիդ հաքէդա . . . հէլէ ֆէսէրնիդ , հիշ մի

հարցներ . օրը պիչի մը տառցուցիք , հալաթի պէս բիւսկիւններ կախեցիք , նէք , կէնէ կընիկներուն պան կըսէք :

— Սանքի պիր եանտան հագգը տըր արգատաշ , տէտիքլէրի հէք տողու տըր ամա , վագըթ կէչիեօր կիտէլիմ . . . մնաք բարով :

— Երթաք բարով . . . :

— Էյ արգատաշ , հայտէ պագալըմ , հէր եէրտէ պու գատար վագըթ կէչիլօսէք , իշիմիզ վար . . . կէլ շու պիզիմ թիւթիւնճիտէն պիր թիւթիւն ալալըմ . . . : Հաճի խապար սըկէ թիւթիւն մը տուր նայիմ :

— Վա՛յ , հաճի աղա , թէպրիք չի տի տնէք ճանըմ , հրամմեցէք ներս ուր ըսիմ . . . :

— Ծնորհակալ եմք . ժամանակ չունիք , ուրիշ ատեն :

— Լիֆէնտըմ , ծառայականս ինչ տար ուր Սթամպուլու տօլաշուխլունիղամթներուն մուխուֆ չեմ իսէ տը , ասանկ հրաշալի օրի մէջ , զաննըս բարեկամը թէքմիշ չեն ըներ ու առնիեր . մէկ իքրամ մը չի տի առնէք :

— Ատամ , հայտէ իչէրի կիբէլիմ տէ պիր ճիկարա իչէրիզ , հաթըր գալմասըն :

— Բարի էկաք էֆէնտըմ . սանկունա հրամմեցէք , բնակարաննիս նեղ է իսէ ուր , սիրտերնիս չարաֆու պէս կէնիշ է , ասանկ օր ամէն Հայ Գրիտ տոնեայ միւնպաշաթ մէկզմէկ թէպրիք կանէ . մեր մէմէքէթը ասօր ամէն մարդ տարվար , տարվէր տէվրիմիշ կուլի վէ բուր բարեկամներաց տուները տէվիր ու թէպրիք կանէ . . . հրամմեցէք :

— Ատ ինչ է հաճի աղա , շնորհակալ եմք , բրախի չենք խմեր :

— Էֆէնտըմ , աէսթ տէսթի վրայ դնել ու ոուքիւթ նըստիլ ալ չըլլար ա՛ , մէկ ուրախիւյէն ի՞նչ կըլլի . կիտիմ , թէնէզիւր չեք աներ ըմմա , ի՞նչ աի անենք , ֆէօս տեղի տուներաց պէս թախըմ թայֆա սունթուրլու թախուններ չունինք ըմմա , ուրախին շատ պայլական է , առ ուր ըսիմ :

— Չէ ճանըմ , իգրամ չէ՞ մի . իշթէ սա լէպլէպի շէքէրիէն մէյմէկ հատ կառնենք :

— Աղէկ ըմմա էֆէնտըմ , մեղաւորըս մահճուպ ձգել կըլլա՞յ մի եա , հիմայեկս հուսա ճահիլ ճուհիլ ըլլան տէ . աշկ ընեն , քիթ ընեն , պէկ խօ-

ղի իշմար տան , ճահճէրի ճիհճօ անեն վէ էնճամիւլ քէլամ բիւրէյի պէս զուբուռ զուբուռ ցատկեն ուր իսէ , նայէ դուք ալ ինտոր ուրախիէն կու խմէք . . . տէ՛ , առ օր ըսիմ . աս օրուան ուրախին մէյնութիւն չի վերցընէր . կառնեն ու կը խմեն :

— Չարէ եօգ արգատաշ , էյի քէօթիւ իչմէլի :

— Բէօթի՛ւ մի . . . ան շան տուղային ձեռքէն պիսիլիւլը ինչուք ինը զուբուշ տասը բարայի առի ուր իսէ , կէօպէկս չաթլամիշ էղաւ . պիրինճի նէվ օղի է :

— Կենդանութիւն , շատ տարիներու :

— Անուշ ըլնի . . . ինչ կանես , խատէխը մի ձգեր ուր լեցնիմ :

— Հէլէ ատ հիշ չըլլար , մէկ հատը շատ է պիլէ , դուն խատէխը առ :

— Ճանըմ , հիշ մէյ հատ իգրամ կըլնի՞ , ամօթ չէ՞ մի եա , սօնրա ինծի ֆասը կանէք ուր պույ մը ըրախիեօֆ մեղ սաֆմիշ ըրաւ տէյի :

— Էյ հէրիք է , պարէ քիշ լեցուր եղբայր :

— Ասիկա Չատիկ է էֆէնտըմ , քիչը շատը չեն բընտըռտըկեր , կո՛ւլ կուտան կերթայ :

— Աղէկ ամա , մենք տահա հաղար տեղ պիտի երթանք , ամեն տեղ ասանկ խըմենք նէ սօնու չի դար , կենդանութիւն :

— Անուշ ըլլի . . . լէպլէպի շէքէրի ալ հրամմեցէք , քիչիւյ մալ քիչնիշ շէքէրիէն առէք , ուրախիլն ճիւկուտայ ուր բարով սինտիրմիշ կանէ :

— Էհ էֆէնտիմ , սա չափին ալ չընորհակալ եմք , մնաք բարով :

— Ճանըմ ի՞նչ աճէլէ կանէք , մէյ մէկ հատ ալ խումեցէք ու անանկ կացէք :

— Եօգ ախպար . պէն վաղ կէչտիմ , մնաք բարով , մնաք բարով , պաշխա ատեն :

— Հաճի աղա , ճանըմ , կեցիք ուր ըսիմ . մեր ատէթը երեք հատ է . . . :

— Առնիլիքնիս ըլլայ , իրիկունը կուգանք կը խմենք . . . քալէ պէ , նէ պէլալը հէրիֆէ չաթտըգ . . . արտընա պիլէ պագալ :

— Գարտաշ , սէօղիւնէ ույսագ , բագը շիշէսինի ալըպ օթուրմալը , պիրտէ զէհիր զէնպէրէք բագը քի , սաֆի իսթիթթօ , իչէրիմի ալթ իւսթ էթտի :

(Շարունակելի)

ՊԱԼԵՍԹԻՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱԵՐԸ

Նախորդ էջերից)

—Տուտու, 20 բարա տահա վե-
րեճեքսին, պէօյլէ կիւնտէ պէլաեա
ուղրամաեալըմ:

—Տուր քա, տուր տէ ճէհէլլէմ
ըլլայ էրթայ. ի՞նչ ծիկ սուրաթ մարդ
է էղեր:

—Քէսկինին եուուուրճախին պէրա-
նը էրթայ, հէմ զէհիրի պէս աճի ճու-
ըը խըմյուց հէմ քաուսուն բարա՞ տամ:

—Ճանըմ տուտու, ի՞նչ էրկան կը-
նես. հիմայ խալխը ինչ կըսեն, տուր
տէֆ ըլլայ էրթայ:

—Նա՛, հարամ զէհիր օլտուն: . .
վայ մեղքիս, էս քաուսուն բարայով
հինգ խըուպա ճուր կառնէի տէ չա-
մաշըըս կը լուայի:

—Քա սուս էղիք, չալըըները պաշ-
լայեցին մտիկ ընենք:

—Աղէկ ամա, փորերնիդ անօթի
չէ՞, ես անօթի կը մարիմ կոր:

—Էյ մեղայ, քիչ մը սապըը ըրէ,
ի՞նչ կըլլայ. քիչ մը հոգնութիւննիս
առնենք տէ անանկ հացերնիս ուտենք:

—Քա կայնէ, մենք ըրախի ունինք
իրաւ. աղջիկ. տուրկայ ճէպէթ հա-
նէ նայիմ. սա չալըըներն հետ մէյմէկ
հատ կը խմենք:

—Ան չէ ամա խատէխ պէրի՛ք:

—Խատէ՛խը ինչ պիտի ընենք,
զաթը պըտըտիկ շիշէ մըն է, շիշէով կը
խմէք կերթայ. նա՛, նայէ:

—Քա վո՛ւյ, հիշ ատանկ ըրախի կը
խմուի. նայէ սա դիմացի ճահիլը
տեսաւ տէ կը խնդայ կոր:

—Իմ ըրախի խըմելուն կը խնդայ
կոր չէ նէ քեզի մի կը խնդայ կոր.
սուս էղի, հասկցածդ չես:

—Վույ վրաս պարի, պարէ ատանկ
միտք մը ունենամ:

—Քա աղջիկներ, ի՞նչ տալմիշ էք
էղեր, աստին տառցէք տէ մէկերնիդ
սա բաստըըման ճարթեցէք:

—Աման կեցիր հիմայ, նայէ չալ-
ղըեով ինչ աղւոր կը խաղան կոր:

—Քա էրկու աշուընին չի քեօր-
նայ, կնիկներն ալ կը խաղան կոր,
չէն ամէնար, մեղայ. . . :

—Քա խենդ, չատ աղէկ կընեն,
ի՞նչ զարար ունի, մինակ չեն ա՛, է-
րիկ մարդերնին հետերնին է:

—Վո՛ւյ, պարիթ ըլլայ ատ խա-

ղանին, հիշ հազ չեմ ըներ. ի՞նչ
պէթիս պանն է, երկու հոգի ի-
րար պլլուած կը ցատկեն ու կը
ցատկեն. սանկ աղւոր սիրթօ մը հօրա
մը քաշեն նէ կենէ նէ խէ:

—Շէն մընաք հանըմներ, դպրոցի
համար է. . . :

—Քա աս ինչի՞ն գանձանակն է,
ժամն էնք ո՛ւր էնք:

—Տէրողորմեա, աս ալ հիշ չէյի
տեսեր. թէմիդ բաք ալ մարդիկներ էն
ինչ է նէ պան մը տուր էրթան:

—Էյ հոգի, մանրուկ չունիմ նէ:

—Ձէնէ տիլիմ մը հաց կըտրէ տէ
տուր, կայներ էն:

—Քա մեղայ, հաց տա՛ն ալ ինչ
է, զահէր պիւսպիլթին պապուկ էն
. . . աֆ կընէք: մանրուկ չունինք:

—Դուք ողջ կեցիք:

—Քա ասդին, քովերնիս նալէ,
ցուցանք ալայ մը էկաւ:

—Վույ օտքդ պագնեմ, հիմայ ատ
զըըըլթը պօյնիկին ծա՛նը պիտի մտիկ
ընենք:

—Ի՞նչ զարար ունի քա, խաղային
տէ ասոնց խաղալը սէյիր ընէինք, ա-
սոնք բէք աղւոր կը խաղան:

—Աման, չարերնիս տանին, ասոնց
խաղալն ալ սէյիր ընելու պա՛ն մը ըլ-
լայ պարէ:

—Հօ՛յ, հօ՛յ, հօյ. . . հայտէ. . . :

—Նա քա, խաղալու պաշլայեցին,
նայէ:

—Վո՛ւյ, աշուընին չը քեօրնայ,
բիլիճի պէս տէլիխանըներ են:

—Ան չէ ամա, հաց չը՞ պիտի ու-
տէք:

—Քա ճանըմ, անօթի էս նէ էղա-
ծը հանէ ուտելդ նայէ. մենք հաց
ուտելու չեկանք, սէյիր ընելու էկանք:

—Տուն լա շիշէն տուր էս ըրախի
մը տահա խըմեմ տէ, երկու լօլմա
պան ուտելու նայիմ. ձեզի նայիմ նէ
թախ իրիկուն անութի պիտի մարիմ:

—Վո՛ւյ. աշկը չը խաղայ տըղայ,
ինչ աղւոր կը խաղայ կոր ամա, ֆէսն
ալ հապը կըլլեց:

—Ամա ֆէսը ատանկ կէտինը նե-
տենին ինչ պիտի ըլլայ, կիւզէիմ նոր
ֆէսը թօզ թօբրախ էղաւ:

—Էյ իշտէ օյնին պիլիմը անանկ
է տէ, չես նայի՞ր, կէտինը չի զարնէ
նէ չըլլար:

—Քա օտքդ պագնեմ, վրաս պի-

տի իրնար:

—Ի՞նչ կը վախնաս կոր խենդ, ան
չիշար: պիրտէ ինկաւ, մախսուս չը-
րա՛ւ ա՛:

—Օ՛խ. դուն աղւոր մը փորդ կը
կշտացնես կոր ամա, մեզի ալ բայ
պահէ:

—Ինչ ընեմ, առաջ փորս կշտացը-
նեմ տէ, սէյիրը սօղրա. . . վո՛ւյ,
եուուուրճաք չըգսն ֆէսին իշինէ.
քա աս ֆէ՛սը ով նետեց հոս:

—Ի՞նչ վախցար քա, խաղացած
ատեն կետինը կը նետեր կոր տէ,
ծառքէն փախաւ հոս ֆըրլամիշ էղաւ,
մախսուս չըրաւ:

—Աֆ էտէրսին տուտու, զարարը
եօգ, պու կիւն հէրսիմիդ դարտաշ,
ճումպուշ եարաճաղ:

—Էյի ամա, այ օղուլ, էքմէյիմ
հարամ օլտու, ըրաքըմ տէօքիւլտիւ:

—Ձարար եօգ տուտու, պէն սա-
նա ըրաքը տէեիլ ամա կիւզէլ պիր
շարապ իգրամ եարարըմ. . . է մօռէ
մալէչգօ, էնօ վինօ տայմի; . . նա
տուտու. . . :

—Եօք ծօ խենդ, հայտէ կիթ ի-
շինէ, պէն շարապ մարապ իթէմէմ.
սէնին օլտուն:

—Եօգ տուտու, ամա պու շարա-
պը իշէճէքսին, սէն պէնիմ վալիտէ. . .

—Ծօ եալաշ, հայ ալլահ պէլանը
վերմէսին, քա նայէ, կինին կիւզէիմ
ֆիսթանիս վրայ թափեց տէ պէրպատ
ըրաւ. տէ ծօ՛ սէն տէլիսին նէ՞ սին.
պագ. նէ՞ եարտըն:

—Ամա տուտու, դապահաթ սէն-
տէ, նիշին շարապը իշմէտի, շիմտի
պէօյլէ օլմազ ըտը:

—Վայ կիւուդ, զահէր ան կիւզէ-
լիմ խատէխովդ կինիդ պիտի խմէի. . .
հայտէ հայտէ կիթ իշինէ, աննատըն
մը:

—Եօգ տուտու. գապահաթ պէն-
տէ, պէն աճըսընը չըգարաճագ, սէօյ-
լէ պանա, սէնին էվ նէ թարաֆտա,

—Սըվո՛ր նայէ հէլէ, ծօ էվիմի
նէ եարաճագսն:

—Սանա եարըն թագէ թագէ կիւլ
կիպի պէշ օգգա ըսպանագ հէտիե
կէթիթէճէք, պունուն աճըսընը չըգա-
րաճագ:

—Քա նայէ ինչ խէնթիս լախըը-
արն կընէ, սպանագ մրոպանագ իս-
թէմէզ, սէնին օլտուն:

—Քա քուրուկ. քեզի պան մը

ըսեմ, հայտնեցէք պաշխա տեղ մը էր. թանք նստինք, ղերէ առ տեղ խալա- պալընը բէք կոխեց տէ համը հոտը փախաւ:

— Հէմէն էրկու աշկը քեօրնայ քի ֆիստանիս արունը մտաւ, պարէ տա- հտ նոր ալ շինած չըլլամ. մեղքը չէ՞ր:

— Հոգ մըներ աղջիկս, ան խումա. չէն կըտոր մը կառնես ան էթէրը կը փոխես կըլլայ, էօլիւմ չէ՞ եա. նա- ֆիլէ սիրող մի կոտորեր տէ օրգ. հա- րամ ըներ. . . հայտէ քաշեցէք նա- յիմ, պաշխա ըռարութալը տեղ մը կտանք տէ նստինք:

Գալ առաւ

ՆՇԱՆԱԽՈՐ ՀԱԻԱՅԻՍԹԱՆԳԻ

Երիտասարդ աղջիկն նորարոյս ծա- ղիկ մ'է:

Շաքարեան

Առաքինութիւնն մարգարիտ մ'է սր կը սիրէ մնալ ովկէանու խորու- թեանց մէջ:

Լորդ Պայքն

Պէտք է տեսնել գետերն իրենց բղխած տեղն և մեծ բանաստեղծներն իրենց աննշանութեան միջոցին:

Լամարթին

Աւելի քաջութիւն պէտք է կրից սեամէն անցնելու և հանգարտութեան մէջ մտնելու համար, քան մոլեխին- գը կլանելու մէջ:

Մէնսէ

Ճշմարտութիւնն աննշմարելի սեր- մնահատ մ'է. օգին մէջ կը շրջի պահ մը և վերջապէս կ'իյնայ չենք գիտեր ուր: Կը թաղուի հողակոյտի մը ներ- քեւ, գեղեցիկ օր մը, լռտի երեւոյ- թով դուրս կ'երնէ անտի: Անցօրդն կը դիտէ զայն, կը քաղէ և ամենուն կը ցցունէ:

Մէնսէ

Ինչպէս թեթեւ հող մը կը շարժե- ցնէ պղնձեայ կամ երկաթեայ սլաքն, նոյնպէս և աննշմարելի ազգեցողութիւն մը կրնայ սիրտն այլափոխել:

Կէյ Կը Մօքսան

Երջանկութեան յոյսն այն պահա- պան հրեշտակն է որ կ'ընկերանայ մարդոյն իւր կենաց շրջանին մէջ:

Պալեմէն Բուլէ

Մեր զգայած վշտին մէջ կան եր- բեմն այնպիսի մխիթարութիւններ որք կը զօրացնեն սիրտն:

Պալեմէն Բուլէ

Ժամանակն, ծովն, յիմարն, կի՛նն և բաղդն հողմոյն նման կը դառնան և լուսնոյն նման կը կերպարանափոխ- ուին:

Էպոսաւ Լապոնէյ

Այն մարդն որ կը տառապի միշտ տղայ մ'է:

(Թարգմ)

Թոնի Մէլլիս

Մ. Գ. ՄՕԶԱՆ

ՉԷՇՄԷ ՄԷՅՏԱՆԸ ՃԻՆԱՅԵԹԻ

(206 Էնէ Դէսիւթէն Կալէյէ)

Սանտալճը Ապտուլահ պին Ալի օ կիճէ միւլէքիլիմ Ալինին սաաթ իւշ պուշուգ րատէլէրինտէ գահվէեէ կէ- լիպ եաթտըղընը վէ սաաթ եէտիտէ բօլիսլէր կէլիպ մէրգումու կէթիւր- տիւլէրի պէեան իլէ, միւլէքիլիմին իֆատէսին թաստիգ իտուգ, անճագ- քէնտիսի ուեուտուգտան սօնրա Ալի- նին չըգըպ չըգմտըղընը պիլէմէտի- կինի, վէ պիւեիւք Ալինին պէեանը վէճճ իլէ, քիւչիւք Ալինին կօճուղու օլմատըղը սէօլլէեօր:

Բօլիս Էօմէր Էֆէնտի, պէօլիւք Ալիի պիւր տիվարա թըրմանմագտա օլ- տուղու սըրատա, պէքճիլէր իլէ պէ- րապէր տէրտէսթ իթտիլէրինի, վէ տահա թուլթմագտան Էվլէլ պարկի- ճի Եուսուֆուն մէրգումու թէլիսի ի- լէ «իլթէ պիլի վուրան պու տըր, գա- չըեօր» տէտիկինի սէօլլէեօր քի, Էօ- մէր Էֆէնտին պու իֆատէսի, պար- կիրճի Եուսուֆուն հուղուրը մուհա- քէմէտէքի «պիլի վուրան պու տաամ տէեիլ իտի, պու պանա, պիրատէր, գաչմա տէեու պաղըրըեօր իտի» եօ- լունտաքի սէօլլիւնիւ թէքըիպ, վէ ֆագաթ իֆատէլի Էվլէլիէսինէ մու- վաֆըգ տըր: Սա մաֆիա պարկիրճի Եուսուֆ տալի կիճէնին գարանլըգ օլմասընտան քիմին թարաֆընտան վու- բուլտուղունու կէօրէմէտիկինի, վէ միւլէքիլիմ Ալիի տալի թէլիսի իտէ- մէտիկինի սէօլլէեօր:

Բօլիսլէր իլէ պէրապէր պէօեիւք Ալիի տէրտէսթ իտէն պէքճիլէր, բօ- լիս Էօմէր Էֆէնտինին իֆատաթընը թաստիգ իլէ, թուլթուգլարը տաա- մըն պարկիրճի պըչագ սալլար իքէն կէօրտիւքլէրինի սէօլլէեօրլար քի, ճիւրմին ֆալիլի պէօլիւք Ալի օլապիլ- մէք իճթիմալի պիւր գաթ տահա թագ- վիեթթ պուլուր:

Պէօլիւք Ալի, միւլթէքիպ օլտուղու ճինաեթի տիկէրինէ աթֆ իլէ, բէն- չէլի գանօնտան պու սուրէթիլէ գուր- թուլմագ ֆիքըրինէ գահիպ օլարագ, իշսիլ կիրուհունտան վէլի պին Մահ- մուտ վէ կիրիտ Ալի պին Մէհմէտ կի- պի Էլիսաթ Էշհատ իտէրէք, վագաա կիճէսի միւլէքիլիմ իլէ պէրապէր կէ- ղիպ իշրէթ իթտիլէրինի մէվգիի սու- պուլթէ իյսալ իթմէք իսթէեօր, հալ պու քի վէլի պին Մահմուտ օ ագչամ պէօլիւք Ալի իլէ ըիֆագաթընտա պուլունան տիկէր պիրի քի, միւլէք- քիլիմէ իսնատ իտիլիեօր, պունուն ի- լէ պէրապէր, իշրէթ իթտիլէրինի վա- գըթ զիետտէսիլլէ սէրնօշ օլտուղուն- տան, շիմտի թէլիսի իտէմէեթէկինի տէրմէեան իլէեօր իսէ տէ, սաաթ- լարճա հէմմէճիս օլտուղու պիւր տաա- մը թէլիսի իտէմէմէք ինսան իլիւն աճալիպ վէ զարիպ տիր: տիկէր կի- րիտ Ալի պին Մէհմէտ վէլինին պու իֆատէսի, միւլէքիլիմ Ալիի տէեիլ, պունլարտան քիմմէեի կէօրմէտիկինի սէօլլէեօր:

Սանտալճը Տիրան, թահգըգաթը Էվլէլիէտէն շիմտիէ տէկին, միւլէ- քիլիմ Ալինին վագաա կիճէսի սաաթ իւշ պուշուգտա սօեունուպ եաթտը- ղընը, վէ բօլիսլէր կէլինճէեէ գատար տըչարըեա չըգմտըղը հագգընտաքի իֆատէսին թաստիգ իլէ պէրապէր, տըչարըեա չըգմըշ օլսա, քէնտիսին իսապէրտար օլմամագ իճթիմալի պու- լունտուղունու իլալէթէն պէեան ի- տիեօր:

Քիւչիւք Ալինին իւշ պուշուգտա եաթմագ եագընէն սաալիթ օլսապ, սօնրատան տըչարըեա չըգմտը իսէ չէքք տէրէճէսինտէ գալտըղը վէ չէքք իլէ եագըն գաեիլ օլմամատճաղը գաի- տէեի ֆըգգիճէսի մէլտանտա պուլուն- տուգճա, Ալինին եաթտըգտան սօն- րա թէքըար տըչարըեա չըգմըշ օլմա- սընը տիւլիւնմէկէ հագգը գանօնի

եօգ տըր : Միւլէքիլիմէ աթֆը ճիւրմ խոխոխիկի թագաւորտէ , միւլ թէվէֆա Նուրի էֆէնտինին մահալը վագաատան միւրուրի էսնասընըն , պիւրի թարաֆընտան , քէնտիսինէ իւր պար խոխոխիկի իգթիգա խտէր :

Փարզ խոխոխիկի քի , ագչամտան պէրի հէր իքի Ալիլէր պէրապէրճէ տօլաչմըչլար , մէլիսանէլէրտէ իչըէթ իթմիչլէր . շահիտլէրին իֆատէլէրի վէճհի իլէ , սաաթ իւչ պուչուգտա քիւչիւք Ալի գահվէեէ կէլիպ եաթմըչ , տիկէր Ալիտէ գօլ աղասընըն միւրուրիին կէօգլէմիչ :

Պու գապիլ մի տիր , Բէեհի էֆէնտի հազրէթլէրի :

Նուրի էֆէնտինին պիւրախանէտէն գաչտա չըգտըլընըն նէ իլէ մալիւմ օլուր : գուլվէի մուսիլէ պու Ֆիքրի նասըլ գապուլ իտէր :

Եինէ ֆարզ խոխոխիկի քի , պու ճիւլէթ տօղրու օլուրն , քիւչիւք Ալիեհի գահվէտէն ուեանտըլմագ իչին էլպէթ պիր վասըթա լաղըմ տըր . եա գահվէնին գաբուսունու թագ իլլէմէք վէ եախօտ ճամը վուրմագ տըր . գաթէն գահվէտէ եաթան եալընըլ քիւչիւք Ալի տէեիլ տիր . պէօլլէ պիր շամաթա վուգու պուլսա , տիկէրլէրինին տուչմալարը մութլագ տէեիլ մի տիր :

Պու ֆարզիեաթ մուհալ օլտուղու էճիլտէն , ճիւրմին էվլէլճէ թէսավ վուրուտա ագլէ մուխալիֆ , վէ պինաէն ալէյհ քիւչիւք Ալիին եաթտըգտան սօնրա թէքըր չըգըպ մէվղուի պահս ճիւրմի իյգաա իլլէմէսի գապիլ տէեիլ տիր :

Տաեիլէյի իսթինթագտա , օն քիչի միեանընտա պիւլիւք Ալի պէքճի Ապտուլլահա իրաեէ օլունտուգտա , թէչլիս իլլէտիկի կիպի , պարկիրճինին իֆատէսի վէճհի իլէ , մահալը վագաատա իքի քիչի կէօրմէեուպ , եալընըլ մէրգում Ալիի կէօրալիկիւնիւ պէեան իլլէմիչ վէ պէքճի Մուսթաֆա տալի թաստիգ իթմիչ տիր :

Բօլիս Գասըմ բաչալը իմայիլ էֆէնտի , քիւչիւք Ալիին գօլ աղասըլլա հինը մուվաճէհէսինաէ մէվճուտ պուլունուպ , միւթէվէֆանըն «պէնի վուրան պու տէեիլ տիր , գաչան տըր» տէտիկինի հիքեայէ իլէ , միւլէքիլիմին վագաա կիճէսի սէրսօչ օլուպ օլմատըլընըն ֆարզընտա օլմատըլընը

պէեան իլլէմիչ տիր :

Միւթէվէֆա Նուրի էֆէնտինին քիւչիւք Ալիի կէօրիւր կէօրմէլ , իւք նաղարտա օղլան , պէնտէն նէ իսթէր իտին , նիչիւն . . . Եօլընտա չըգըչմասը մէսաեիլէսի քի , միւլէքիլիմի իթհամէ էն պէօլլէր տէլաեիլտէն աոտ օլունուեօր : վուրուլմուչ , վիճուտունտան օգգալարճա գան զայ օլմուչ , նիհաեէթ տէրէճէտէ զաթընա տիւչար օլմուչ , հալաթը նէղիեէ հէման պիր գաչ տագըգա գալմըչ (հէր քիմ օլուրուա օլուն) պիր մէճրուհա , գաթիլի օլմագ իւզրէ հէր քիմ իրաեէ իտիլէճէք օլուա , միւթէվէֆանըն հարէքէթինտէ պուլունաճաղը էմըլ թապի տիր . ֆագաթ գաթիլ օլմագ իւզրէ կէօթէրլէն շախս , պապա , տիւգաթ էթ , պէն մի սէնի վուրտունտա տէմէսի իւզէրինէ , միւթէվէֆա , «իքի էլիմ եանըմա կէլէճէք , տօղրուսու էյի թէչլիս իտէմէեօրում պիր քէրրէ պարկիրճինէ կէօթէրլին , օ պէնտէն էյի թանըր» տէմէսի , վէ պարկիրճինինտէ , թէչլիս իտէմէմէսի խուսուսարը , միւլէքիլիմի իթհամ իչիւն տէլլ տէյիլ , պէրաեէթինէ տալ օլան էպապը մագպուլէտէն տիր :

Պէօլլէք Ալի իֆատէյի էվլէլիեէսինտէ , վագաա կիճէսի ագչամը հիչ իլլէթ իթմէտիկինի վէ սօնրա եալընըլ կէմիտէ իչտիկինի տալի , կէմիտէն չըգըպ տօղրու խանէսինէ կէլտիկինի սէօլլէմիչ իսէտէ , իքինճի իֆատէսինտէ թահվիլը լիսան իտէրէք , օ կիճէ Ղալաթատա միւլէքիլիմի Ալի տալի եանընտա օլտուղու հալտէ պիր չօգմէլէտէլէրի տօլաչըպ լագը իչտիկինի , վէ սօնրա տնտէն ալըլըպ իաւնէսինէ կիտէր իքէն , կէրի տէօնտիւկինի , վէ կիւեա քիւչիւք Ալիին մէճրուլարը վուրուրըն կէօրտիկիւնիւ սէօլլէմէք սուրէթիլլէ մահալը վագաատա հաղըր պուլունտուղունու տալի իսթինթագտա տալի իթիրաֆլէ , գաթիլի մութլագ օլմագ իւզրէ միւլէքիլիմի մէյտանէ գօեուեօր , վէ անտէն պաչգա հիչ պիր շահիտ միւլէքիլիմի ալէյհինտէ պուլունմաեօր :

Քէղալիք սաաթ ալթը պուչուք ըատտէլէրինտէ , Արապ ճամի մէվգիի էօնիւնտէն նաղարա լաթարագ պէրապէրճէ կէղտիլլէրինի , վէ նէօպէթճինին նէ իչիւն պաղըրըեօրսունուլ տէ

տիկինի , եինէ պէօլլէք Ալի սէօլլէր . հալպու քի օ զէման միւլէքիլիմ գահվէտէ ուլգու ուեումագտա օլտուղու պէչ քիչինին մաէլիմ վագը օլան շէհատէթլէրիլլէ սապիթ տիր . մա մաֆիա , պէօլլէք Ալիին սաաթ ալթը պուչուգտա օլտուտան միւլէքիլիմտէն զայրի տիկէր պիրի իլէ կէչմէսի տալի պաեիտ տէեիլ տիր :

Մագպիլ էր

ԻԼԱՆԱԹ
ԱՂՕԹԱԳԻՐԻ
ՊԱՐՏԷԶ ՀՈԳԵԻՈՐ
ՔԱԶՍԱՊԱՅԿՍԻ
(Պէրպէրեան Տպագր .)

Ընտիր Թղթի վրայ , մաքուր տպագրութեամբ , լաթակազմ , կը վաճառուի
Երկու { 2 } դրուչ
Կը գտնուի Պէրպէրեան Տպարան , Կ. Պ. Էսքի Զապ. Թիէ ճատտէսի , Թիւ 61 :

ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԻ
Յօդէր — Մ. ՄԱՄՈՒՐԻԱՆ

Հանդիսի տպարանէն ի լոյս ընծայուեցաւ Մեծ . Մ. Մամուրեան էֆէնտիի սոյն նոր և բազմապատկեր ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ , մաքուր տպագրութեամբ և գեղեցիկ կողմով :
Փոքր մանուկները , որք քերականը աւարտելէ յետոյ չունեն իրենց կարողութեան յարմար ընթերցանութեան գիրք մը , ահաւասիկ սոյն պատկերազարդ Ընթերցարանն պիտի ունենան այսուհետեւ , որու մէջ պիտի գտնեն ինքրիկ պատմութիւններ , ոտանաւորներ , հանելուկներ , պիտանի գիտելիքներ , որք գեղեցիկ կերպով դասակարգուած են աստիճանաբար :
Կը յանձնարարենք Մեծ . գառատուաց , սոյն Ընթերցարանն , որու պակասը բաւական ժամանակէ ի վեր զգալի եղած էր և զոր կը լեցնէ բազմահմուտ ուսուցիչն :
Կեդրոնատեղին է հանդիսի տպարանն և կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց ըով . Գինն է 2 դրչ . Շատ վառներու գոհացուցիչ զեղջ կը լինի :

Յովհաննէս Յ. Պալըզեան էֆէնտի
եաղըրխանէսի թէքըարէն Պիւսիւք Եէ-
նի խանտա իւթգաթտա 38 հիւմէ-
րօլու օտաեանադլ իտէրէք քէմաֆ-
իւս սապրգ հէրնէվի ումուրու թահ-
րիբիյեէ վէ պիզզաթ իճրայի վէքեա-
լէթի տաավիյեէ վէ միւմէյեիլիք ,
վէ բույեէթի մուհասէպէ վէ սայիբէ ի-
լէ իշթիզալ իթմէքտէ տիր :

Եիկիրմի պէշ սէնէտէն միւթէճա-
վուզ տուր քի պուլունմուշ օլտուզու
միւթթէլիֆ մէհմուրիյեէթլէրտէ , վէ
խուսուսի իշէրտէ քէսպ իթաիկի թէ-
ճարիպի ատիտէ սէմէրէսի օյարագ ,
թարաֆընա միւրաճաաթ իտէն ասհա-
պը մէսալիհի վէ խուսուսիլէ թէմ-
եիզ վէ իսթինաֆը տավա զըմնընտա ,
թաշրատան իշ իհալէ իտէն զէվաթը
սուհուլէթի թարիզլէր վէ էմնիյէթ-
պախշ մուզավէլէրլէ խօշնուտ իթմէք
տէ իտուկինի պէեան իտէրիզ :

ՅՕԹՕԿՐԱՅ

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ՊԻՍՏԵՐԻԷՐ

ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒ ՆՕ. 677

Միւշթերիլէրիմիզի մէմնուն զըլմազ ,
էսիլտէն պէրո մէսլէքիմիզ օլտուզու ամ-
մէնին մալիւմիւ տիր : Պաւ տէֆա Նվորտու
նըն էն մէհսուր Ֆապիպալարընտան ճիւղ
իտէրէք , աթըլիյէմիզի տաաթմըշ օլտուր-
զումուզտան , միւրաճաաթ իտէճէք միւշ-
թերիլէր հէր հալաէ մէմնուն գալաճաղլա-

տըր : Գաբաը հափառա պիլէ բէսիմ չէքի-
լիւ : Զօճուզար վէ չօգ տուրմաղա թէհամ-
միւլիւ օլմալտուր իշին , էն սան իւսիւլտէ
(էնսիթաթանէ) եանի միւշթերիլի եօրմադ-
սըզըն բէսիմլէր չէքիլիլի : Պաւտան մաառա
ֆօթ օկրաֆ իշին էն մէհսուր ֆապրիզա-
լարտան հէր ճինա մաքինա վէ լէվաղիմաթ
վէ էճզա կէթիլթիլիլի պ , էնվէն ֆիյաթ-
լէ սօթըլուր :

Միւրաճաաթ իտէնիլէրէ միւճճանէն տէրս
վէրիլուպ , մէրազըլուր իշին 180 զրուշա
գաառ մաքինալար ֆիրուլաթ օլունուր :

ՏՊԱԿՐՈՒԹԻՒՆ

Ն Շ Ա Ն Պ Է Ր Պ Է Ռ Ե Ա Ն

ՃԱՆՖԷՍՃԻ ԱԻԵՏԻՍ ՊԷՅԼԵՐԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ԶԱՐՇՈՒԻ ԲԷՊԵՐՏԷ ՍԱՆՏՈՒ ՊԷՏԵՍԹԷՆ ՍՕԳԱՂԸ ՆՕ. 7

Իշպաւ մաղաղատա սիեան վէ բէնիլի ֆիւթանլըք , ճէհէզ իշին իրէքլի զու-
մաղլարըն էն էյի վէ կիլզէլ ճինսլէրի , կրօն ֆալ ֆրանտէ , արմիւր մէրվէյ-
եօլ , սաթէն , լիօն , բէնիլի աթլազ , մանթօլուզ չիշէքլի գաաիֆէ , կարիլիք
չըպւզըլու գաաիֆէ , գալէլի ֆիւթանլըք , վէ իրէքլի կրընտան գաաիֆէլի պու-
լունտուզունտան , միւրաճաաթ իտէճէք քեաֆֆէլի բաղպէթլու միւշթերիլէրին
կէրէք էմթաանըն նէֆֆաէթ վէ զարաֆէթի , վէ կէրէք ֆիւթալարըն էնվէնի-
եթթինի խօշնուտ օլաճաղլարը պէեան օլունուր :

Օ Գ Ր Ո Ւ Ա Ս Ա Ն

ԿԱԼԱԹԱ ԵԻԻՔՍԷՔ ԳԱՏԸՐԸՍՏԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ԳԱՐՇԸՍԸ ՆՕ. 94

Պալիւք ատամ իշին , թագըմ էլալիւշ
Զաքիթ բանթալօն , եէլէք

Զէշիւլի բէնքլէրտէ սանթրաճըլ բագաթ
120 զրշ

Իբէք վէ կուստան չէքիլ վէ պիշիլի կիւ-
ղէլ թագըմ 170 զրշ

Կիւմիւլի վէ թիւթիլի բէնիլիտէ սիւս-
իւ վէ չէքլ իլէ պիշիլի կիւղէլ թա-
գըմ 200 զրշ

Յէվգէլաաէ սիւսիւ չուպուզլու վէ չէ-
քիլ իլէ պիշիլի զաեթ կիւղէլ թագըմ
240 զրշ

Պիեիւք ատամ իշին սիեան չուհա վէ
հա ֆառնէտէն տաեանադը վէ կիւղէլ
բարթիւսիւ 420 զրշ

Իշի իրէք , թէրզի պիշիլի , սիւսիւ բէք
կիւղէլ վէ բէք մօտա չուպուզլու բար-
թիւսիւ 220 զրշ

Իշի իրէք , տէվէ թիւթիւ վէ հա թիւ-
թիւ վէ հալաա էլէքթիլի բէնիլիտէ
զաեթ սիւսիւ պիշիլի չուհատան բար-
թիւսիւ 220 զրշ

Սիեան ֆառնէլ բէնիլիտէ գաթիւմի ի-
լէ զաեթ կիւղէլ չուպուզլու բանթալօն
240 զրշ

Պիեիւք գաթիւմի , սիեան վէ հա
գաթիլ բէնիլիտէ ֆառնէ , չէքիլէ պի-
շիլի կիւղէլ 200 զրշ

Իբէք եէլէկ պիշիլի վէ սիւսիւ 50 զրշ

Պիեիւք ատամ իշին , չուպուզլու գաղ-
միւտէն Էըրթըլմազ բանթալօն 50 զրշ

Տիւզ քուհաշտան չուպուզլու բանթալօն
զաեթ պիշիլի վէ կիւղէլ 90 զրշ